

Фармацеути су здравствени радници

Мисли
Здравље

Мисли
Апотека

Професионални
Доступни
Поуздани

fip

Међународна федерација фармацеута (ФИП) покренула је кампању *#ThinkHealthThinkPharmacy* са циљем подизања свести о апотекама као месту пружања примарне здравствене заштите!

Фармацеути су здравствени радници, препознати од стране најважнијих организација у глобалном здрављу, Светске здравствене организације и Уједињених нација. Широки спектар фармацеутских услуга, поред снабдевања лековима и здравствених савета, пружа се у апотекама. Ипак, апотекарској професији је потребно универзално признање њеног јединственог места у примарној здравственој заштити.

Желимо да сви размишљају о апотеци када размишљају о свом здрављу.

Морамо учинити више да промовишемо свој професионални идентитет, што ће омогућити више фармацеутских услуга са конкретним користима за нашу заједницу.

ФИП-ова глобална кампања *#ThinkHealthThinkPharmacy* важан је начин за постизање овог циља.

Фармацеутска комора Србије прикључује се овој кампањи. У наредном периоду, у сарадњи са ФИП-ом, ставићемо Вам на располагање материјал који можете да користите за учешће у овој кампањи, у апотеци у којој радите и локалној заједници.

Дани отворених врата Коморе

Фармацеутска комора Србије позива своје чланове да у данима отворених врата изнесу своје предлоге, проблеме и идеје како да заједничким снагама унапредимо досадашњи рад и да се информишу о важним активностима које спроводи Комора.

Акредитовани вебинар Нови поглед на лечење гојазности, 5.6.2024. у 19 часова

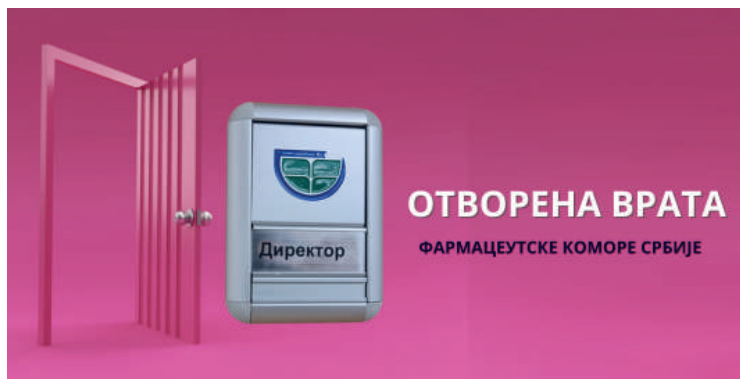
Експерти из области ендокринологије говориће о доступним терапијским опцијама, механизму деловања и нежељеним ефектима доступних лекова, као и практичним аспектима комуникације и примене фармакотерапије у лечењу гојазности.

Дани отворених врата Коморе

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије позива своје чланове да у данима отворених врата изнесу своје предлоге, проблеме и идеје како да заједничким снагама унапредимо досадашњи рад и да се информишу о важним активностима које спроводи Комора. Дани отворених врата Фармацеутске коморе Србије одржаће се на свим огранцима Коморе у току месеца јуна по следећем распореду:

- 06.06.2024. Огранак Крагујевац, Црвеног Крста 7 I Спрат / 23, Крагујевац од 11-14 часова.
- 13.06.2024. Огранак Ниш са КиМ, Зеленгорска 4, локал L2, Ниш од 11-14 часова.

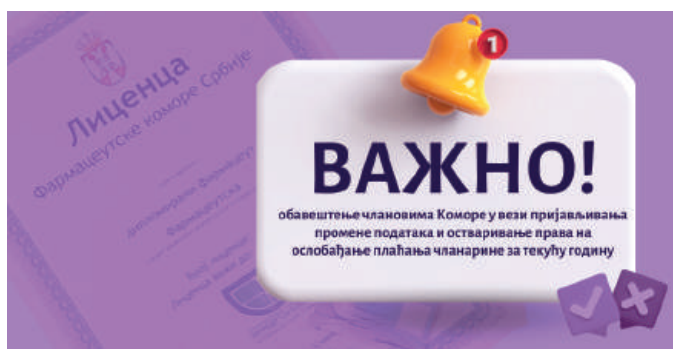
- 20.06.2024. Огранак Војводина, Хајдук Вељкова 11 II Спрат / 204, Нови Сад од 11-14 часова.
- 27.06.2024. Огранак Београд, Мутапова 25, Београд од 11-14 часова.

ВАЖНО ОБАВЕШТЕЊЕ Пријављивање промена и ослобађање од плаћања чланарине

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије је у претходном периоду упутила обавештења члановима путем сајта Коморе, циркуларног мејла и часописа Апотекарска пракса да је за:

- остваривања права - ослобађање од чланарине за текућу годину,
- спречавање злоупотребе лиценце и
- избегавање прописаних казних одредби (у случају да члан не обавести Комору о променама података које су битне за упис у Именик чланова Коморе, као и друге чињенице из надлежности Коморе, у законом прописаном року)

неопходно поштовање прописаног рока за пријаву промене података у року од 30 дана од дана настанка промене/сазнања за те промене, односно чињенице.

Овим путем Вас обавештавамо да све заостале промене података можете пријавити најкасније до 30. јуна. Од 1. јула 2024. године промене података које нису достављене у законском року од 30 дана, неће утицати на ослобађање од чланарине за текућу годину.

Имплементација услуге „Преглед терапије“

Припремила: Славица Милутиновић, дипл. фарм.

Фармацеутска комора Србије позива магистре фармације специјалисте фармацеутске здравствене заштите, клиничке фармације, фармакотерапије (фармакоинформтике) и фармакотерапије у фармацеутској пракси да се укључе у стандардизовану фармацеутску услугу „Преглед терапије“. Услуга је намењена пацијентима старијим од 65 година који у својој терапији имају пет и више лекова са режимом издавања на лекарски рецепт. У току је имплементација услуге кроз едукације пријављених учесника. У досадашња три термина,

од почетка године, учествовао је 71 специјалиста фармације. Планирани су додатни термини за одржавање едукација до краја године, како би се све заинтересоване колеге укључиле у пројекат.

Акредитовани вебинар Нови поглед на лечење гојазности, 5.6.2024. у 19 часова

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

5.6.2024.
у 19 часова
**Нови
поглед
на лечење
гојазности**

Фармацеутска комора Србије у сарадњи са компанијом Ново Нордиск најављује акредитовани онлајн стручни састанак прве категорије на актуелну тему „Нови поглед на лечење гојазности“. Гојазност је хронична, рецидивирајућа болест чија епидемија је захватила цео свет, укључујући и Србију, и представља значајан фактор ризика за друге незаразне болести као што су дијабетес, срчана обољења и неке врсте карцинома. Према подацима Светске федерације за гојазност очекује

се да у 2030. години у Србији буде 27.8% одраслих гојазних особа.

Експерти из области ендокринологије говориће о доступним терапијским опцијама, механизму деловања и нежељеним ефектима доступних лекова, као и практичним аспектима комуникације и примене фармакотерапије у лечењу гојазности.

[Линк за пријаву ОВДЕ!](#)

V Форум европске истраживачке мрежа посвећене здравственим професионалцима као секундарним жртвама (The European Researchers' Network Working On Second Victims- ERNST)

Припремила: проф. др Марина Одаловић

ERNST мрежа окупља истраживаче из 31 земље из Европе и шире. Формирана је са циљем размене научних сазнања, перспектива и најбољих пракси у вези са нежељеним догађајима у здравственим установама како би се спровели заједнички напори за подршку секундарним жртвама, тј. здравственим професионалцима који доживљавају психолошки стрес, те последице по ментално и физичко здравље, након нежељеног догађаја код пацијента.

Пети ERNST форум одржаће се 2. и 3. септембра 2024. у Београду. Домаћин скупа је Катедра за социјалну фармацију и фармацеутско законодавство, Фармацеутског факултета – Универзитета у Београду.

[Програм скупа и линк за учешће доступни су на сајту ERNST мреже ОВДЕ!](#)

Болнички фармацеути још једном окупили еминентне предаваче у Београду

Припремила: маг. фарм. Ивана Антонијевић

У Београду је одржан VI симпозијум болничких фармацеута Србије под слоганом „Фармакогенетиком и генском терапијом до оптимизације здравствених исхода“. Више од 150 учесника имало је прилику да присуствује предавањима о индивидуализацији терапије и оптимизацији здравствених исхода. Поред домаћих предавача у сесијама су учествовали и предавачи из Мађарске, Шпаније, Северне Ирске, Грчке и САД. Колегинице из КБЦ Звездара и ВМА приказале су своја искуства из свакодневне праксе и још једном указале на значај болничког фармацеута у процесу лечења пацијента.

Учесници пројекта **EAPHP SILCC** су пренели своје импресије о боравку у европским болницама и упознали присутне са методама рада у њима.

Одржани скуп први пут је акредитован од стране Европског савета за акредитацију програма едукације из области фармације (**European Council of Pharmacy Education Accreditation**).

Изложба "Српски научници - француски ђаци"

Припремила: маг.фарм. Јелена Манојловић, кустос Музеја Историја фармације, Фармацеутски факултет Београд

У деканским салонима *Les salons du Doyen* Фармацеутског факултета *Paris Cite* (27. маја) изложбу "Српски научници - француски ђаци" аутора Јелене Манојловић, Немање Ђорђевића и Данијеле Ђукић Ћосић, отворили су декан *Žan-Luj Vode* и Павле Зелић, који је након 58 година нови инострани члан некадашње Паришке а данас Француске националне академије за фармацију.

Изложби је предходио симпозијум под називом Сарадња у науци без граница, који је одржан у *Salle des Actes*. На овом симпозијуму говорило се о француско-српским научним достигнућима, размени фармацеутских знања без граница и другим релевантним темама. Тема изложбе осветљава

животе и радове професора Туцакова и Мокрањаца, двојице еминентних научника чији су доприноси обележили област фармације.

[Детаљније на ЛИНКУ!](#)

Комора на 7. Хрватском конгресу фармације у Дубровнику

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

У периоду од 16. до 19. маја у Дубровнику одржан је **7. Хрватски конгрес фармације** са међународним учешћем, на тему "Иновације у фармацији за боље исходе лечења". Позив за учешће стигао је од председнице Хрватске фармацеутске коморе, маг. фарм. Ане Солдо. На панел дискусији фармацеутских комора из региона, говорили су директори/председници комора о активностима у последњих пет година. Посебан осврт стављен је на законску регулативу, пројекте, резултате пројеката, проблеме са којима се сусрећу коморе у свом раду и приступ њиховом решавању. Закључено је да приоритет у наредном периоду буде редовно одржавање састанака и интензивнија размена информација у циљу јачања регионалне сарадње и координације заједничких иницијатива. Конгрес је имао више од 80 предавања, радионице и панел дискусије, као и бројне постер презентације. Више од 700 учесника имало је прилику да сазна новине и актуелности из света

фармације, размени искуства и оствари нове контакте.

Музеј за историју фармације

Припремила: маг.фарм. Јелена Манојловић, кустос Музеја Историја фармације, Фармацеутски факултет Београд

Музеј за историју фармације постао је део платформе **Heritage Guide**. Стварањем доступног садржаја у мултимедијалном формату, фармацеутско културно наслеђе постаје доступно на најдиректнији начин путем мобилних уређаја. GPS-ом је омогућен долазак на локацију, а QR кодовима чине се доступне колекције, објекти, теме од значаја. У вишејезичном садржају, аудиовизуелним путем слушате приче из историје фармације. Добро дошли!

[Апликација је доступна скенирањем кода QR кода!](#)

ПРЕДСТАВЉАМО КОЛЕГЕ САВЕТНИКЕ

Ана Пантелић, дипл. фарм. – Краљево
(Саветник за антибиотике)

Сматрам да је стандардизована услуга издавања лекова императив у нашој професији. У нашем послу најважније је посветити се пацијенту, разумети његове потребе и разјаснити му недоумице које има у вези са терапијом. Саветовалиште је одличан пројекат где документујемо наш рад. Беџ ми веома значи. Он је доказ да је Комора препознала значај саветовања у апотеци и то је један вид признања за нас, да радимо праву ствар. Свакодневно са колегама размењујем стручна знања, међусобно се подржавамо и допуњујемо. Радујем се новим едукацијама уз еминентне предаваче.

Цео интервју можете прочитати на [ЛИНКУ!](#)

Весна Будић, дипл. фарм. – Београд
(Саветник за астму)

Као власник беџа Саветника за астму осећам се корисно, јер могу да се посветим пацијентима и на тај начин им пружим јединствену здравствену услугу (показивање правилне примене пумпица, праћење контроле астме, давање подршке пацијенту), са циљем повећања квалитета њиховог живота. Волела бих да се уведе још и саветовалиште о остеопорози и важности њене превенције, која је доста заступљена у средњој и старијој популацији, затим саветовалиште о исхрани и суплементацији у спорту. Такође би било би корисно саветовалиште за алергије које су масовно заступљене код свих генерација.

Цео интервју можете прочитати на [ЛИНКУ!](#)

Дејана Ђурђић, маг. фарм. – Нови Сад
(Саветник за дијабетес)

Бити власник беџа саветника је заиста посебан осећај. Највећа награда за сваког фармацеута јесте задовољан пацијент, који се након успешне терапије са осмехом враћа у апотеку. Стекла сам утисак да пацијенти, кад виде беџ, показују већу заинтересованост за комуникацију о прописаној терапији. Слободнији су да им помогнем у решавању свих нејасноћа у вези терапије, употребе суплемената, као и у интерпретацији резултата. Стручно признање Фармацеутске коморе ме додатно мотивише да се стручно усавршавам и пружам здравствену заштититу пацијентима.

Цео интервју можете прочитати на [ЛИНКУ!](#)

Флекаинид - важне информације

Припремила: маг. фарм. спец. Соња Стојиљковић

Флекаинид је антиаритмик који припада групи IC и користи се за лечење суправентрикуларних и вентрикуларних аритмија. На фармацеутском тржишту Србије налази се у два различита облика, од два различита произвођача, као таблета и капсула са продуженим ослобађањем. Иако је дневна доза лека иста, у питању су препарати мале терапијске ширине, и никако се лек једног произвођача у овом случају не сме мењати другим, обзиром да степен везивања флекаинида за протеине плазме износи око 40%. Такође, разликује се и време потребно за ресорпцију из црева, па почетак деловања и профил концентрација лека није исти.

Прелаз са једног фармацеутског облика на други може се вршити само уколико је то неопходно (нпр. у случају несташице лека) уз строгу контролу дозе од стране лекара.

Сензори за дијабетес на терет РФЗО-а од сада и у апотекама

Припремио: маг. фарм. спец. Милан Ракић

Сензор за читавање континуираног мерења нивоа шећера од сада се налази се на листи медицинско-техничких помагала која се издају преко апотеке. Ове измене се налазе у најновијем Правилнику о највишем износу накнада трошкова за медицинско-техничка помагала која се издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања „Сл. гласник РС“, број 33/24.

Правилник је доступан на [ЛИНКУ!](#)

Иницијатива за здравље жена - значајна студија са огромном утицајем на медицинску праксу и јавно здравље

Припремила: маг. фарм. спец. Кристина Ковачевић

Иницијатива за здравље жена спровела је студију о здравственим ефектима хормонске терапије у менопаузи, суплементацији калцијумом и витамином Д, као и режиму исхране са ниским садржајем масти, у коју је укључено 161.808 жена из САД у постменопаузи, старости од 50 до 79 година, у периоду од 1993. до 2023. године.

Резултати овог клиничког испитивања не подржавају хормонску терапију у менопаузи за спречавање кардиоваскуларних или других хроничних болести. Хормонска терапија у менопаузи је одговарајућа за лечење интензивних вазомоторних симптома код жена у раној менопаузи, без контраиндикација, које су заинтересоване за узимање хормонске терапије. Резултати такође не подржавају рутинску суплементацију калцијумом и витамином Д за жене у менопаузи како би се спречиле фрактуре, осим ако немају установљен дефицит, као ни исхрану са

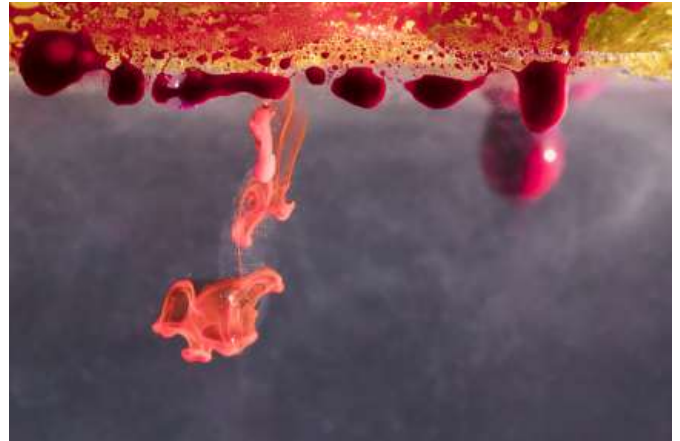
ниским садржајем масти и повећаном количином воћа, поврћа и житарица за спречавање рака дојке или колоректалног карцинома.

Детаљније на [ЛИНКУ!](#)

Интеракција ривароксабана и апиксабана са дилтиаземом – повећан ризик од крварења

Припремила: маг. фарм. спец. Николина Скорупан

Истовремена примена дилтиазема са апиксабаном или ривароксабаном (А/Р), повећава ризик од крварења и последичне хоспитализације или смрти, показују резултати велике кохортне студије која је анализирала преко 200.000 пацијената са атријалном фибрилацијом, старијих од 65 година, у периоду 2012 до краја 2020. године. Поређени су пацијенти који су примали директни антикоагуланс А/Р и лек за контролу ритма дилтиазем или метопролол. Код пацијената лечених дилтиаземом и антикоагулансом ризик од крварења је био значајно већи него код пацијената лечених метопрололом и антикоагулансом, нарочито ако је дилтиазем примењиван у дози >120 mg на дан. Претпоставља се да је разлог повећање концентрације А/Р у крви услед инхибиције CYP 3A4 i P-гр.

[Више информација на ЛИНКУ!](#)

ЕМА суспендује хидроксипрогестерон капроат са тржишта Европске уније

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Комитет за фармаковигиланцу Европске агенције за лекове (ЕМА), препоручио је суспензију лекова који садрже 17-хидроксипрогестерон капроат (17 ХПК) у ЕУ јер се укупни однос користи и ризика од ових лекова више не сматра позитивним. Резултати велике епидемиолошке студије указују на могући повећан ризик од рака материце код особа које су користиле 17-ХПК, у поређењу са онима који нису били изложени леку. Употреба прогестерона се наставља јер делује на другачији начин од 17ХПК.

[Више информација на ЛИНКУ!](#)

Семаглутид – шта знамо након четири године праћења?

Припремила: маг.фарм.спец. Емилија Трбовић

Након четири године праћења, лек семаглутид је у Селект студији показао кардиопротективно дејство јер за 20% смањује ризик од кардиоваскуларних догађаја код особа које имају кардиоваскуларно обољење, који су гојазни али немају дијабетес. Резултати ове студије указују и дугорочни позитиван утицај на антропометријске параметре. У овој студији је праћено 17.604 особа просечне старости 61,6 година и са просечним ИТМ 33 кг/м². За период од 104 недеље код 12% испитаника је дошло до нормализације телесне тежине. Такође, жене су у већој мери редуковале телесну тежину него мушкарци и млађа популација испитаника је брже достигала циљне вредности. Резултати су показали да је 16,6% испитаника прекинуло коришћење терапије због нежељених ефеката семаглутида.

[Више информација на ЛИНКУ!](#)

КОНТИНУИРАНА ЕДУКАЦИЈА ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

- Ц-1-13/24** Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцинације – Питај ме за ХПВ (5 бодова), до 11.03.2025.
- Ц-1-55/23** Фармацеутска услуга - предуслов за повећање степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотицима (5 бодова), до 21.08.2024.
- Ц-1-60/23** Нова услуга фармацеута у јавним апотекама: Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести (5 бодова), до 21.08.2024.
- Ц-1-65/23** Стандардизована фармацеутска услуга код пацијената са дијабетесом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-66/23** Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом, (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-67/23** Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са астмом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-69/23** Улога фармацеута у промоцији вакцинације против сезонског грипа и пнеумокока (5 бодова), до 20.11.2024.

ОНЛАЈН СТРУЧНИ САСТАНАК ПРВЕ КАТЕГОРИЈЕ

Акредитовани за фармацеуте и лекаре - 2 (два) бода за слушаоце
5. јун 2024. - Нови поглед на лечење гојазности

46. МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ИСТОРИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА: 4 - 7 септембар 2024., Београд

ТЕМА КОНГРЕСА: "Фармацеутска професија и друштво: Корени, развој и лекције за будућност"

Рок за подношење сажетак је 30. мај 2024. године на [ЛИНКУ](#).

Рана регистрација за конгрес је отворена до 30. априла 2024. године на [ЛИНКУ](#)

За све додатне информације и регистрацију учешћа посетите [САЈТ](#)

СВЕТСКИ КОНГРЕС

82. Конгрес ФИП, Кејптаун, Јужноафричка Република, 1-4. септембар 2024.

Више информација <https://capetown2024.fip.org/>